

THINK GLOBAL, ACT LOCAL

Publikacija o rezultatima, iskustvima i usvojenom znanju u sklopu projekta “Ignite the civic spark” unutar inicijative “Gear Up!” realizovanog od strane Omladinskog pokreta Revolt.

#gearup #eudearprogramme #eu_partnerships #aie #globaleducation

Pred vama je publikacija nastala kao rezultat projekta posvećenog promociji Globalnog građanskog obrazovanja (GCE), rodne ravnopravnosti, učešća mladih i inkluzije u Tuzli, Bosni i Hercegovini. Kroz niz aktivnosti, radionica, diskusija, interaktivnih sesija, događaja i uličnih akcija, mladi su imali priliku unaprijediti svoja znanja i vještine koji doprinose razumijevanju rješavanja globalnih izazova i stvaranju pozitivnih promjena u zajednici. Nadamo se da će vam poslužiti kao inspiracija te koristan resurs u izgradnji pravednijeg i inkluzivnijeg društva.

Omladinski pokret Revolt

Sadržaj

1. O projektu
 - Ciljevi projekta
 - Ciljna grupa
2. Globalno građansko obrazovanje
 - Ključni koncepti
3. Projektne aktivnosti
 - Opis aktivnosti
 - Metode rada
 - Učešće mladih
4. Rodna ravnopravnost
5. Rezultati evaluacije
6. Ključne lekcije i preporuke
7. Zaključak

Kontakt

Pred vama je publikacija nastala kao rezultat projekta posvećenog promociji Globalnog građanskog obrazovanja (GCE), rodne ravnopravnosti, učešća mladih i inkluzije u Tuzli, Bosni i Hercegovini. Kroz niz aktivnosti, radionica, diskusija, interaktivnih sesija, događaja i uličnih akcija, mladi su imali priliku unaprijediti svoja znanja i vještine koji doprinose razumijevanju rješavanja globalnih izazova i stvaranju pozitivnih promjena u zajednici. Nadamo se da će vam poslužiti kao inspiracija te koristan resurs u izgradnji pravednijeg i inkluzivnijeg društva.

Omladinski pokret Revolt

Sadržaj

1. O projektu
 - Ciljevi projekta
 - Ciljna grupa
2. Globalno građansko obrazovanje
 - Ključni koncepti
3. Projektne aktivnosti
 - Opis aktivnosti
 - Metode rada
 - Učešće mladih
4. Rodna ravnopravnost
5. Rezultati evaluacije
6. Ključne lekcije i preporuke
7. Zaključak
8. Kontakt

1. O projektu

Projekat je realizovan u periodu od 1. februara do 31. jula 2026. godine s ciljem osnaživanja mladih za aktivno građanstvo, kritičko promišljanje i društveno djelovanje kroz principe Globalnog građanskog obrazovanja (Global Citizenship Education – GCE).

U vremenu kada se mladi suočavaju s brojnim društvenim, političkim i ekonomskim izazovima, važno je stvarati prilike za njihovo aktivno uključivanje u procese donošenja odluka i društvene promjene. Projekat je nastao kao odgovor na potrebu za većim građanskim angažmanom mladih, jačanjem njihove svijesti o lokalnim i globalnim pitanjima te razvijanjem vještina potrebnih za odgovorno i aktivno djelovanje u zajednici.

Kroz različite aktivnosti, uključujući Školu političkog aktivizma, panel diskusiju o građanskoj hrabrosti, pub kviz o historiji aktivizma, ulične akcije, izložbu o omladinskom aktivizmu te kampanju na društvenim mrežama, učesnici su imali priliku istraživati teme demokratije, ljudskih prava, solidarnosti, društvene odgovornosti i građanskog učešća.

Poseban fokus projekta bio je na povezivanju lokalnih izazova sa širim globalnim procesima, podstičući mlade da prepoznaju svoju ulogu u izgradnji pravednijeg, inkluzivnijeg i održivijeg društva. Kroz participativne metode rada, razmjenu iskustava i zajedničko učenje, učesnici su razvijali znanja, vještine i stavove koji predstavljaju temelj aktivnog građanstva.

Projekat je implementiran u okviru “Gear Up!” inicijative koordinirane od strane Adriatic Ionian Euroregion(AIE) i kofinansiran od strane Evropske Unije kroz EU DEAR Program. Sadržaj projekta i iskazana mišljenja su u odgovornosti Revolta i ne prikazuju nužno poglede Evropske Unije ili AIE. Evropska Unija i AIE ne snose odgovornost za njih.

Projekat realizira Omladinski pokret Revolt u partnerstvu sa Omladinskim resursnim centrom.

2. Globalno građansko obrazovanje (GCE)

Globalno građansko obrazovanje predstavlja obrazovni pristup koji pojedincima omogućava da razumiju povezanost lokalnih i globalnih izazova te razviju znanja, vještine i vrijednosti potrebne za aktivno i odgovorno djelovanje u društvu. Ono podstiče kritičko promišljanje, poštivanje ljudskih prava, solidarnost, društvenu odgovornost i aktivno učešće u demokratskim procesima.

U skladu s definicijom UNESCO-a, Globalno građansko obrazovanje osnažuje pojedince da postanu aktivni građani koji prepoznaju svoju ulogu u stvaranju pravednijeg, inkluzivnijeg i održivijeg svijeta. Kroz ovaj pristup mladi razvijaju svijest o društvenim nejednakostima, izazovima demokratije, klimatskim promjenama, rodnoj ravnopravnosti i drugim pitanjima koja oblikuju savremeno društvo.

Tokom projekta principi Globalnog građanskog obrazovanja bili su integrisani u sve aktivnosti. Učesnici su kroz diskusije, radionice, praktične zadatke i javne akcije istraživali načine na koje lokalni problemi odražavaju šire globalne procese te kako građanski angažman može doprinijeti pozitivnim promjenama.

Poseban naglasak stavljen je na razvoj ključnih kompetencija GGO-a:

- Znanje i razumijevanje, upoznavanje s konceptima demokratije, ljudskih prava, građanskog učešća i društvene odgovornosti.
- Vještine i razvoj kritičkog mišljenja, komunikacije, timskog rada, javnog zagovaranja i rješavanja problema.
- Vrijednosti solidarnosti: njegovanje empatije, jednakosti, poštivanja različitosti i osjećaja odgovornosti prema zajednici.

Kroz projektne aktivnosti mladi su imali priliku prepoznati vlastitu sposobnost da utiču na procese u svojim zajednicama, jačajući samopouzdanje za buduće građansko djelovanje. Na taj način projekat nije samo pružio nova znanja, već je doprinio razvoju aktivnih građana spremnih da preuzmu odgovornost za društvene promjene i aktivno učestvuju u izgradnji demokratskog društva!

3. Projektne aktivnosti

3.1 Medijska kampanja

Na samom početku projekta, imali smo zadatak na neki način predstaviti cijelu poentu mladim ljudima u našem okruženju, a koji je način za to bolji nego kroz objave na društvenim mrežama?

Tri seta objava-o historiji i značaju aktivizma, o lokalnim aktivistima i njihovim iskustvima te o lokalnim nevladinim organizacijama imale su pozitivan uticaj, počevši od prve koju smo nazvali “Aktivizam kao temelj” upravo zbog prenošenja važne poruke o borbama koje su vođene za ljudska prava i slobode, i borbama koje još uvijek vodimo.

“ Aktivizam za mene znači priliku da doprinesem zajednici i napravim pozitivne promjene. Kroz svoj angažman želim podići svijest o važnim temama i motivisati druge da se uključe. Vjerujem da i male akcije mogu napraviti veliki razliku.

Slaven Stijepić,23

”

Iza svake promjene stoje ljudi koji su odlučili da djeluju, pa smo i mi kroz ovu objavu pokazali da mladi mogu, da promjene nisu nedostižne i da sve počinje od nas, od pojedinaca koji pretvore ideju u realnost, i to je ono čime smo se nastavili baviti kroz cijeli projekat.

Za kraj, predstavili smo vam nevladine organizacije koje svojim djelovanjem šire GCE vrijednosti. Definitivno je pozitivno vidjeti koliko mladih se uključilo kroz ove objave, tako što su podijelili svoje priče ili bili dovoljno inspirisani njima da zaprate Revolt i zainteresuju se za aktivizam. Naravno, samo 4 organizacije kojima smo se javili su prihvatili biti dio objave uprkos odličnom radu i odnosima, pa smo na tome ipak odlučili više poraditi.

Sve objave dostupne su na našim Instagram i Facebook profilima.

3.2 Škola političkog aktivizma

Sedma po redu!

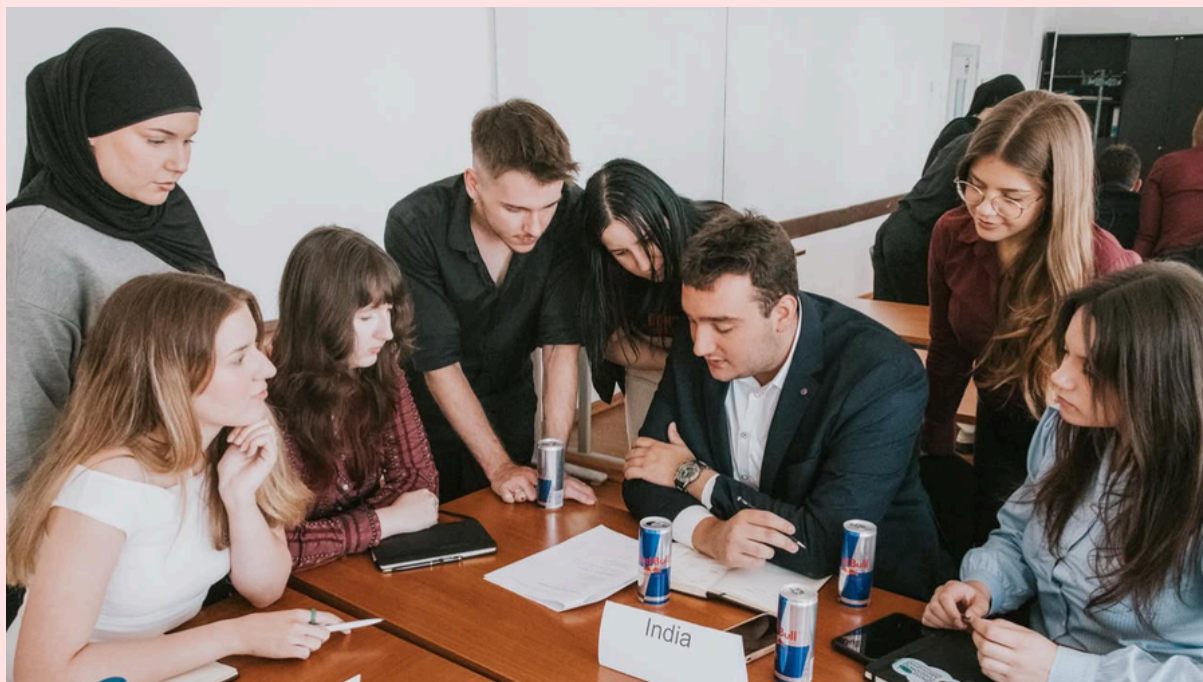
Škola političkog aktivizma održana od 15. do 19. maja 2026. godine predstavljala je centralnu edukativnu aktivnost projekta, osmišljenu s ciljem jačanja građanskog angažmana mladih i njihovog razumijevanja demokratskih procesa.

Kroz interaktivna predavanja, radionice i diskusije, učesnici su imali priliku steći nova znanja o funkcionisanju institucija, političkoj participaciji, javnom zagovaranju i ulozi mladih u procesima donošenja odluka.

Poseban fokus bio je na razvoju kritičkog mišljenja i prepoznavanju važnosti aktivnog građanstva: teme radionica bile su izbori i izborni procesi, politička ekonomija, zelene politike, mediji i odnosi s javnostima, lokalna samouprava, lobiranje i zagovaranje, politički kompasi, građanska hrabrost i simulacija sjednice UN-a.

Metodologija je uključivala, kako sa ekspertima tako i sa edukatorima iz Revolta, praktične zadatke i rad u grupama koji razvijaju komunikacijske i liderske vještine, kritička pitanja i diskusiju, samostalni rad i istraživanje, interaktivni model radionica i simulaciju koja je pružila priliku za potpuno preuzimanje uloge donosioca odluka.

Ova aktivnost doprinijela je ostvarivanju ciljeva Globalnog građanskog obrazovanja, podstičući učesnike da povežu lokalne izazove s globalnim društvenim procesima te razviju osjećaj odgovornosti, solidarnosti i spremnosti za aktivno učešće u demokratskom životu zajednice.

“ Dosta smo naučili, bila je interaktivna radionica tako da smo stečeno znanje uspjeli i primjenjivati, mislim da će znanje ostati svim učesnicima

— Učesnik Škole

”

Ovogodišnju Školu obilježili su jako mladi učesnici, najviše između 17-25 godina, što je izuzetno pohvalno za vidjeti s obzirom na ozbiljnost tema te udaljenost svih mjesta u Bosni i Hercegovini odakle su učesnici dolazili.

Različiti gradovi, sela, životi, interesovanja uspjeli su pronaći slične probleme i zajedno pričati o njihovim rješenjima. Edukacija nas spaja, a mi smo tu da je omogućimo.

3.3 Ulične akcije

Ulične akcije predstavljale su priliku da se projektne teme prenesu iz edukativnog prostora direktno u zajednicu. Kroz interakciju s građanima, naši aktivisti su promovisali vrijednosti aktivnog građanstva, građanske hrabrosti i društvene odgovornosti istovremeno podstičući razgovor o izazovima s kojima se suočava lokalna zajednica.

Ovo je jedna od aktivnosti koja je značajna upravo zbog direktnog kontakta sa širom masom i dijeljenja efekata projekta ali i jer pruža prostor da mladi učestvuju u “terenskom” aktivizmu, oslobode se svojih strahova, razviju komunikacijske vještine te steknu uvid u probleme i perspektive svih grupa građana, mladih, starijih, aktivih, nezainteresiranih, žena, muškaraca. Razgovori s građanima, dijeljenje informativnih materijala i javne aktivnosti doprinijeli su podizanju svijesti o važnosti građanskog angažmana i pokazali da pozitivne društvene promjene počinju upravo od pojedinaca koji su spremni djelovati.

Ova aktivnost posebno je doprinijela ostvarivanju ciljeva Globalnog građanskog obrazovanja kroz jačanje osjećaja odgovornosti prema zajednici, razvijanje aktivnog građanstva i povezivanje lokalnog djelovanja s vrijednostima solidarnosti, demokratije i društvene participacije.

3.4 Pub kviz

6.maja održali smo pub kviz o temama građanskog aktivizma, aktivizma kroz historiju, politike i opšteg znanja, a ova aktivnost je definitivno najviše privukla one koji se ne bave direktno aktivizmom, ali imaju želju za zabavom, upoznavanjem prijatelja i učenjem novih stvari.

Kroz ovu aktivnost potaknuli smo dijalog o društvenim temama kao što su prava žena i manjina, jednakost, društvena pravda, diskriminacija te ljudsko dostojanstvo.

Za sve nevladine organizacije u Bosni i Hercegovini, privući mlade na aktivnosti zna biti veliki izazov. Upravo zato, kvizovi i aktivistička druženja, interaktivne aktivnosti u ugodnom ambijentu kao što je kafić predstavljaju odličan način za djelovanje. Nije uvijek lako pridružiti se novoj organizaciji, pojaviti se negdje kao nova osoba ili imati osjećaj kao da ne pripadate. Kroz ovakve aktivnosti mi se trudimo doprijeti do što više mladih i pružiti motivaciju, nova znanja i lijepa sjećanja.

3.5 Panel diskusija

Na panel diskusiji „Građanska hrabrost“ razgovarali smo o tome kako izgleda aktivno građanstvo u svakodnevnom životu, šta znači biti hrabar i da li smo zaista takvi, šta mlade motivise da se uključe u društvene procese, ali i koje prepreke ih najčešće obeshrabruju. Kroz lična iskustva, različite perspektive i otvoren dijalog, dotakli smo se izazova poput nepovjerenja u institucije, osjećaja da se promjene teško ostvaruju, pasivnosti mladih, negativnog uticaja društvenih mreža i medija ali i važnosti zajedništva, solidarnosti i preuzimanja odgovornosti.

Panel je bio prilika da zajedno promislimo o tome kako građanska hrabrost ne podrazumijeva samo velike postupke, već i svakodnevne odluke da budemo glasni protiv nepravde, podrška drugima i aktivni članovi svojih zajednica.

Diskusija je bila koncipirana u skladu sa principima GCE, koji podstiču mlade da razvijaju kritičko misljenje, razumiju društvene izazove i aktivno učestvuju u izgradnji pravednijih, inkluzivnijih i demokratskijih zajednica. Kroz GCE učimo da promjene

počinju od pojedinca, ali se ostvaruju zajedničkim djelovanjem, dijalogom i odgovornim odnosom prema društvu.

Panel diskusija održana je 6.7.2026. te je aktivnost koja je realizovana u partnerstvu sa Omladinskim resursnim centrom. Kao panelisti sa mladima su razgovarali Belmin Tukić (Vijeće mladih Grada Tuzla) i Miralem Tursinović (Omladinski resursni centar).

Metode rada

Projektne aktivnosti realizovane su primjenom participativnog i neformalnog obrazovnog pristupa, koji je učesnicima omogućio aktivno učešće u procesu učenja, razmjene iskustava i zajedničkog promišljanja društvenih izazova. Umjesto tradicionalnog pristupa zasnovanog na jednostranom prenošenju informacija, fokus je bio na interakciji, dijalogu i praktičnom učenju.

Tokom implementacije projekta korištene su različite metode rada, uključujući interaktivna predavanja, facilitirane diskusije, rad u manjim grupama, simulacije, javne akcije, refleksivne vježbe i razmjenu ličnih iskustava. Ovakav pristup omogućio je učesnicima da stečena znanja odmah povežu s konkretnim situacijama iz svakodnevnog života i lokalne zajednice.

Sve aktivnosti bile su zasnovane na principima Globalnog građanskog obrazovanja, promovirajući kritičko mišljenje, aktivno građanstvo, poštivanje ljudskih prava, rodnu ravnopravnost, inkluziju i društvenu odgovornost. Poseban naglasak stavljen je na stvaranje sigurnog i inkluzivnog prostora u

kojem su svi učesnici imali priliku ravnopravno učestvovati, iznositi mišljenja i doprinositi zajedničkom učenju.

Napredak učesnika praćen je kroz evaluacijske upitnike, refleksije nakon aktivnosti i kontinuirane razgovore s učesnicima. Prikupljene povratne informacije korištene su za unapređenje aktivnosti i procjenu ostvarenih ishoda u skladu s ciljevima projekta.

Metode korištene tokom rada

Interaktivne sesije, grupni rad, Facilitirane diskusije, simulacije i praktične vježbe, peer-to-peer učenje, razmjena iskustava, online edukacija, javne akcije

Učešće mladih

Jedan od izazova koji se izdvojio tokom implementacije projekta bio je nivo učešća mladih u pojedinim aktivnostima. Uprkos pažljivo planiranoj promotivnoj kampanji, prisustvu na društvenim mrežama, direktnim pozivima i kontinuiranim naporima organizacionog tima, broj učesnika bio je manji od prvobitno očekivanog.

Ovakva situacija predstavlja važan podsjetnik na izazove s kojima se danas suočava omladinski sektor. Sve je izraženija potreba za pronalaženjem novih pristupa koji će motivisati mlade da se aktivnije uključe u društvene procese, volontiranje i građanski aktivizam. Nedovoljno interesovanje za ovakve sadržaje ne predstavlja izazov samo za pojedinačne projekte, već ukazuje na širi društveni trend koji zahtijeva dodatnu pažnju i dugoročna ulaganja u rad s mladima.

Ipak, projekat je pokazao da među mladima postoji grupa onih koji žele učiti, propitivati društvene procese i aktivno doprinositi svojim zajednicama. Učesnici koji su bili dio projektnih aktivnosti pokazali su visok nivo motivacije, otvorenosti za dijalog i spremnosti da razvijaju vlastite građanske kompetencije.

Vjerujemo da svaka pružena prilika za učenje i osnaživanje mladih ima dugoročnu vrijednost. Iako broj učesnika nije u potpunosti odgovorio

početnim očekivanjima, projekat je ostvario svoj cilj stvaranjem sigurnog prostora za mlade koji su željeli učestvovati, razmjenjivati iskustva i razvijati se kao aktivni građani. Upravo ti pojedinci predstavljaju važan potencijal za buduće inicijative i dalji razvoj građanskog aktivizma u zajednici.

4. Rodna ravnopravnost

Rodna ravnopravnost bila je jedan od principa koji je prožimao sve segmente implementacije projekta, od planiranja aktivnosti do komunikacije sa učesnicima i javnosti. Tokom realizacije aktivnosti vodilo se računa o ravnopravnoj zastupljenosti različitih rodova, kako među učesnicima i govornicima, tako i u vizuelnom predstavljanju projekta kroz komunikacijske materijale i objave na društvenim mrežama, što je jako važno u kontekstu trenutne projektne implementacije u bilo kojoj zajednici.

Posebna pažnja posvećena je osiguravanju rodnog balansa među ekspertima i predavačima. U okviru Škole političkog aktivizma odnos angažovanih eksperata i ekspertica bio je 50:50, čime je mladima omogućeno da kroz edukativni program čuju različite perspektive i iskustva. Radionice realizovane sa volonterkama i volonterima Omladinskog pokreta Revolt dodatno su doprinijele vidljivosti ženskog liderstva u aktivizmu, s obzirom na to da su radionice bile vođene od strane mladih žena sa iskustvom u radu sa mladima i građanskim angažmanom.

Rodna ravnopravnost bila je prisutna i u javnim diskusijama. Na panel diskusiji organizovanoj u okviru projekta učestvovala su dva panelista, pri čemu se vodilo računa da diskusija uključi različite perspektive i iskustva. Prilikom odabira učesnika za edukativne aktivnosti nastojalo se postići balans, pa je na kraju, uz otkazivanja određenog broja muških kandidata konačan omjer učesnika iznosio je približno 85% žena. Ovaj podatak istovremeno pokazuje visoku zainteresovanost mladih žena za teme građanskog učešća, političkog obrazovanja i aktivizma, ali ukazuje i na potrebu za dodatnim naporima kako bi se osiguralo veće uključivanje mladih muškaraca u ovakve procese.

Pozitivan podatak u tom aspektu je upravo da se praćenost Revolta na društvenim mrežama od strane muških profila povećala za nekoliko postotaka (varira u zavisnosti od objave), što pokazuje uspjeh.

U svim komunikacijskim aktivnostima projekta korišten je rodno osjetljiv i inkluzivan jezik, a kroz objave i fotografije nastojalo se izbjeći

reprodukcije stereotipa te predstaviti mlade različitih rodni identiteta kao ravnopravne nosioce promjena u zajednici. Prilikom organizacije uličnih akcija i javnih aktivnosti vodilo se računa o ravnopravnom uključivanju učesnika različitih rodova, čime se dodatno podsticala kultura jednakosti i zajedničkog djelovanja.

Projekt je prepoznao da rodna ravnopravnost nije samo pitanje zastupljenosti, već i pitanje stvaranja prostora u kojem svi mladi imaju jednake mogućnosti da učestvuju, izraze svoje stavove i doprinesu procesima donošenja odluka u svojoj zajednici.

5. Rezultati evaluacije

Evaluacija projekta provedena je kroz kombinaciju kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja, uključujući refleksije učesnika, povratne informacije prikupljene tokom aktivnosti, liste prisutnih, analitiku društvenih mreža i internu evaluaciju projektnog tima. Evaluacija je bila usmjerena na mjerenje promjena u znanju i motivaciji učesnika za građanski angažman, vidljivosti glasova mladih, kao i ukupnog dosega i održivosti projektnih aktivnosti.

Refleksije učesnika prikupljene tokom Škole političkog aktivizma i drugih edukativnih aktivnosti pokazale su visok nivo zadovoljstva stečenim znanjem, relevantnošću tema i praktičnom primjenjivošću naučenih vještina. Učesnici su istakli da su unaprijedili razumijevanje građanske participacije, demokratskih procesa, rodne ravnopravnosti i mehanizama za uključivanje mladih u donošenje odluka. Povratne informacije prikupljene prije i nakon aktivnosti pokazale su povećanje samopouzdanja učesnika i spremnosti za aktivnije djelovanje u svojim zajednicama.

Prezentacija pojedinih tema bila je prikladna	100%
Organizatori su osigurali siguran prostor	100%
Najveća ocjena za pripremljenost predavača	87,3%
“Na edukaciji sam naučio/la nešto novo”	100%

Škola političkog aktivizma, evalucionni formular za učesnike

Kada je riječ o indikatorima učešća, projekt je dosegao manji broj direktnih učesnika nego što je prvobitno planirano. Škola političkog aktivizma

okupila je 15 učesnika, panel diskusiji prisustvovalo je 6 osoba, kroz ulične akcije ostvarena je direktna komunikacija sa približno 25 građana po akciji, dok je edukativni pub kviz okupio 18 učesnika. Iako su navedeni brojevi bili ispod očekivanih, projektni tim smatra da je angažman prisutnih učesnika bio kvalitetan i značajan, s obzirom na to da su aktivnosti okupile mlade ljude zainteresovane za građanski aktivizam koji su aktivno učestvovali u diskusijama i procesu učenja.

Indikatori digitalne komunikacije i vidljivosti pokazali su značajan uspjeh u širenju uticaja projekta izvan direktnih učesnika aktivnosti. U posljednja tri mjeseca projektni sadržaji ostvarili su približno 97.000 pregleda profila na društvenim mrežama, uz rast broja pratitelja i povećanje udjela muških pratitelja, čime je doprineseno uravnoteženijem dosegom među publikom. Također, projektni sadržaji ostvarili su više od 1.500 interakcija, dijeljenja i drugih oblika angažmana, pri čemu su mladi aktivno dijelili projektne objave kroz vlastite mreže. Ovo pokazuje da je projekt uspješno kreirao sadržaj prilagođen mladima koji je potakao interesovanje, diskusiju i širenje poruka projekta.

Cilj jačanja rodne ravnopravnosti kao međusektorske teme uspješno je implementiran kroz sve projektne aktivnosti. Rodna ravnopravnost uzimana je u obzir prilikom kreiranja komunikacijskih materijala, vizualne reprezentacije, uključivanja učesnika i izbora predavača i fasilitatora. Tokom Škole političkog aktivizma ostvaren je balans u zastupljenosti eksperata, gdje je odnos predavača bio 50–50 između žena i muškaraca, dok su radionice i diskusije uključivale rodno osjetljiv pristup i promatranje društvenih tema kroz perspektivu različitih iskustava. Refleksije učesnika pokazale su povećanu svijest o značaju rodne ravnopravnosti i inkluzivnog učešća u građanskom životu.

Projekt je također uspješno doprinio osnaživanju i vidljivosti glasova mladih. Kroz kampanju na društvenim mrežama, javnu diskusiju, ulične akcije i završnu publikaciju, mladima je pružena prilika da podijele svoja iskustva, stavove i ideje. Vidljivost priča mladih aktivista i njihovih perspektiva predstavlja jedan od važnih kvalitativnih rezultata projekta.

Sveukupno, projektni tim smatra da je projekt uspješno ostvario svoje

ključne ciljeve, posebno u oblasti povećanja građanskog znanja mladih, njihovog osnaživanja za aktivno učešće, promocije rodne ravnopravnosti i povećanja vidljivosti perspektiva mladih. Evaluacijski nalazi predstavljaju vrijednu osnovu za unapređenje budućih programa globalnog građanskog obrazovanja i potvrđuju važnost kontinuiranog ulaganja u mehanizme participacije mladih i jačanje veza između mladih aktivista i donosilaca odluka.

6. Ključne lekcije i preporuke

Evaluacija je ukazala i na određene izazove i prostor za unapređenje budućih aktivnosti. Najveći izazov odnosio se na privlačenje većeg broja mladih učesnika, uprkos intenzivnoj promociji i uložnim naporima projektnog tima. Također, uključivanje donosilaca odluka i predstavnika institucija bilo je ograničenije nego što je planirano, što je uticalo na ostvarenje cilja direktnog povezivanja mladih sa građanskim liderima i donosiocima odluka. Buduće aktivnosti će se fokusirati na ranije uključivanje relevantnih aktera, razvoj snažnijih zagovaračkih pristupa i kreiranje više prostora za direktan dijalog između mladih i institucija.

Zaključci

1. Potrebno je kontinuirano ulaganje u doseganje i uključivanje mladih

Iako je projekt kroz različite komunikacijske kanale ostvario značajan doseg i vidljivost, privlačenje većeg broja mladih za direktno učešće u aktivnostima ostaje izazov. Budući projekti trebaju dodatno ulagati u direktnu komunikaciju sa mladima, saradnju sa školama, fakultetima, omladinskim organizacijama i neformalnim mrežama mladih, kao i u razvoj aktivnosti koje mladima nude jasnu ličnu vrijednost i prostor za aktivno uključivanje.

2. Kvalitet angažmana važniji je od samog broja učesnika

Iskustvo projekta pokazalo je da manji broj učesnika može rezultirati kvalitetnijim diskusijama, većom interakcijom i dubljim procesom učenja. Učesnici koji su se uključili u aktivnosti pokazali su visok nivo zainteresovanosti, spremnosti za učenje i dalji angažman. Buduće inicijative trebaju nastaviti kombinovati kvantitativne pokazatelje dosega sa kvalitativnom procjenom promjena koje se dešavaju kod učesnika.

3. Potrebno je ranije i strateškije uključivanje donosilaca odluka

Jedna od važnih lekcija projekta jeste da povezivanje mladih sa institucijama i donosiocima odluka zahtijeva raniju pripremu i direktnije zagovaračke pristupe. Iako su projektne aktivnosti otvorile prostor za javnu diskusiju i razmjenu stavova, budući projekti trebaju već u početnim fazama planiranja uključiti relevantne institucionalne aktere kako bi se osiguralo njihovo prisustvo i aktivno učešće.

4. Digitalna komunikacija predstavlja važan alat za širenje poruka i uključivanje mladih

Projekt je pokazao značaj strateške komunikacije i kreiranja sadržaja prilagođenog mladima. Društvene mreže nisu služile samo za promociju aktivnosti, već i kao prostor za širenje znanja, aktivističkih priča i poruka o građanskom angažmanu. Budući projekti trebaju nastaviti koristiti digitalne kanale kao alat za edukaciju, mobilizaciju i izgradnju zajednice mladih zainteresovanih za društvene promjene.

5. Rodna ravnopravnost treba ostati integrisani princip svih aktivnosti

Iskustvo projekta potvrdilo je važnost uključivanja rodne perspektive u sve faze rada – od planiranja aktivnosti i izbora govornika do komunikacije i evaluacije. Rodna ravnopravnost nije samo posebna tema, već princip koji treba biti prisutan u svim procesima koji se odnose na građansko učešće i demokratsko djelovanje.

Na osnovu iskustava stečenih kroz projekt, preporučuje se da buduće inicijative nastave razvijati dugoročne programe građanskog obrazovanja, osiguraju više prostora za direktnu saradnju mladih i institucija, ulažu u nove metode uključivanja mladih te grade održive mreže mladih aktivista i organizacija.

7. Zaključak

Projekt je pokazao da ulaganje u mlade, njihovo znanje i kapacitete predstavlja jedan od najvažnijih koraka ka izgradnji aktivnijeg, pravednijeg i demokratskijeg društva. Kroz edukativne aktivnosti, javne diskusije, ulične akcije, kampanje na društvenim mrežama i promociju priča mladih aktivista, projekt je otvorio prostor za učenje, razmjenu iskustava i podsticanje mladih da prepoznaju svoju ulogu u procesima društvenih promjena.

Iako se izazovi poput nedovoljne uključenosti većeg broja mladih i ograničenog prisustva donosilaca odluka i dalje nameću kao važna pitanja za budući rad, projekt je ostvario značajne rezultate u jačanju građanskih kompetencija mladih, povećanju vidljivosti omladinskog aktivizma i promociji vrijednosti Globalnog građanskog obrazovanja. Posebna vrijednost projekta ogleda se u činjenici da su mladi dobili priliku ne samo da usvoje nova znanja, već i da podijele vlastita iskustva, razviju kritičko mišljenje i prepoznaju načine na koje mogu aktivno doprinijeti svojim zajednicama.

Zahvaljujemo se svim učesnicima i učesnicama koji su svojim prisustvom, pitanjima, idejama i angažmanom doprinijeli uspjehu projekta. Njihova otvorenost za učenje i spremnost na razgovor o društvenim izazovima predstavljaju osnovu za dalji razvoj građanskog aktivizma i demokratske kulture među mladima.

Posebnu zahvalnost upućujemo svim predavačima, aktivistima, stručnjacima i gostima koji su podijelili svoje znanje, iskustvo i perspektive, doprinoseći kvalitetu projektnih aktivnosti i stvaranju prostora za konstruktivan dijalog.

Također zahvaljujemo našim partnerima i saradnicima koji su podrškom, povjerenjem i zajedničkim radom omogućili realizaciju projektnih aktivnosti. Njihov doprinos bio je od velikog značaja za stvaranje snažnije mreže organizacija i pojedinaca posvećenih unapređenju položaja mladih i razvoju građanskog društva.

Ovaj projekt predstavlja još jedan korak u kontinuiranom radu na osnaživanju mladih i promociji aktivnog građanstva. Naučene lekcije, razvijeni materijali i ostvarene veze nastaviti će služiti kao osnova za buduće inicijative koje će mladima pružati prilike da uče, djeluju i budu pokretači pozitivnih promjena u svojim zajednicama.

Hvala svima koji su bili dio ovog procesa i koji vjeruju da glas mladih ima moć da oblikuje budućnost.